

Det var i mars 1989 at jeg ble sittende og stirre i veggen. Jeg satt i den blå gyngestolen som jeg har arvet, og av en eller annen grunn sto den vendt mot veggen. Følgelig betraktet jeg veggen.

Tapeten hadde et abstrakt mønster i turkis, indigo og beige, og ved at jeg festet blikket på et punkt foran veggen, så å si rett ut i luften foran meg, forsvant mønsterets konturer, livnet til og fløt sammen i diffuse formasjoner. I høyre billedkant, ved vinduet, ble mønsteret mer dramatisk i det skarpe lyset. Jeg vurderte å vende blikket mer i den retningen, men bestemte meg for ikke å forhaste meg. I stedet kunne jeg iaktta en smygende forandring i fargeskalaen. I starten tvilende, men med en etterhvert stigende pondus gled de varme tonene mer og mer over i grått, og mønsteret gikk til slutt i oppløsning. Jeg satt og betraktet en diffust mørkegrå mur.

Prinsipielt kunne jeg blitt forundret over hendelsen, men inntil videre lot jeg det være. Og bra var det, for programmet var ikke over. Effektene tiltok; mønsteret brente seg inn på nytt i en blendende eksplosjon – nå i en nyanse som gikk mot fiolett. Og like plutselig forsvant det igjen. Svart. Trodde jeg. Men et blekt, grålig lys kom etterhvert smygende inn fra høyre, det lå stille og ruget i området rundt vinduet før det modnet, spredte seg og erobret stadig mer terreng mens det økte i styrke. Fargene kom smygende

tilbake i kjølvannet og til slutt var originalbildet gjenopprettet.

De er dyktige, disse tapetmakerne.

Jeg fortsatte overvåkingen av bevegelsene. Fargene holdt stillingen lenge denne gangen, men til slutt mistet de grepet og samme drama utspilte seg på nytt. Det ble svart, hurtig veksling mellom svart og lynende neonfiolett – og så igjen det stillferdig smygende, grå lyset fra høyre. Runde etter runde, med marginale variasjoner.

«Dette kaller jeg tapet», sa jeg til min nabo Tor Gustavsson, hvis tilstedeværelse jeg ikke hadde oppfattet før nå.

«Tapet?» spurte Gustavsson, og jeg bekreftet: «Tapet.»

Vi glodde videre, og ytterligere en mann sluttet seg til vår gruppe. (Min kone Inger befant seg allerede der sammen med oss, noterte jeg meg.)

Den nyankomne tapetentusiasten kjente jeg ikke nærmere til, men mente å erindre at han het Tryggve Holm og arbeidet som psykiater.

Uansett var han velkommen. – Til å begynne med.

Siden ble mannen uforskammet, stilte seg midt i synsfeltet mitt, snakket påståelig og påtrengende om uvedkommende ting. Jeg ba ham om å fjerne seg, men han bare gnålte videre.

Da slo jeg. Men jeg har jobbet i bank hele mitt voksne liv og slaget manglet kraft.

Tor Gustavsson derimot er murer, og han koblet armene mine i et ubrytbart men overraskende vennlig grep.

Og min kone, som hadde fritt leide til å angripe Gustavsson i flanken sviktet meg og sto der passiv.

Overfor et grovt brudd på husfreden! Jeg resignerte og kapitulerte. Skjelte ut hele bunten, først i rasende, giftige ordelag, men med raskt sluknende inspirasjon og ble snart taus.

Gustavsson løsnet grepet, jeg steppet raskt til siden, snurret rundt og slo. Samme resultat – null og niks. Han låste armene mine igjen.

«Og Inger bare glodde, faktisk fiendtlig?»

En tung tretthet krøp innover meg og jeg glemte nesten tapeten. Jeg måtte vel bare lytte til hva Holm hadde på hjertet, som var så viktig at han tillot seg å krenke husfreden. Frekke faen.

Men han pratet bare visvas. Hvordan gikk det med helsa og med kjærligheten sånn i alminnelighet og sånt noe. Hørtes til og med ganske uinteressert ut, som om det bare var jobben hans å trenge seg på og trakassere.

Var mannen en gangster? Lyve gjorde han i hvert fall som en nullskatteyter.

«Kjære Granit, vi er jo gamle kjente (ikke i helvete om jeg er bekjent med gangstere, din frekke faen) og jeg blir oppriktig bekymret over hva din kone har fortalt.»

Jeg gjennomskuet ham umiddelbart. Det kan så være at Inger ikke stiller opp og slåss ved min side, men hun konspirerer ikke mot meg. Aldri. Jeg elsker henne, og om hun kanskje ikke elsker meg som hun gjorde før, så er hun min venn. Du lyver om dama mi, din jævel, og det skal du få svi for. Hardt. Jeg blir kald og taktisk. Planlegger å stå helt avslappet til Gustavsson tror jeg har spaknet. Da river jeg meg løs og slår Holm. Kanskje jeg har mer futt i venstre hånden? Vi prøver det neste gang.

«Du later til å ha sittet her i drøyt tre døgn og stirret i veggen, uten å ta notis av verken tiltale, dag eller natt,» påsto dr Holm, dumt nok. Jeg kunne umulig ha sittet så lenge. «Det virker ikke som han har reagert på om lyset har vært av eller på om natten engang,» hevdet Inger.

Stakkars Inger. Hun hørtes sliten og gråteferdig ut, men hvorfor spilte hun med? Jeg måtte vel få lov å studere tapeten en liten stund uten at det ble oppstandelse. Lysrør, Inger og lynende neonfiolett. Jeg ville granske sammenhengen bare jeg fikk litt fred og ro.

Men det fikk jeg ikke. Gustavssons murerarmer dikterte betingelsene. Hvilket betydde at jeg skulle stå vendt mot Holm og lytte til hans tullprat.

«Din kone har betrodd meg at dere har diskutert skilsmisse. Er det det du sitter og grubler over? Grubler? Hadde jeg grublet?»

Kanskje litt, for lenge siden. Da Inger først fortalte at hun ville skilles. Men ekteskapet skulle nok gå seg til. Jeg elsket jo Inger på et vis. Selv om jeg ikke hadde husket på å si det på veldig lenge.

«Jeg elsker deg Inger,» sa jeg.

Og så begynte hun å gråte, sendte Holm og Gustavsson på dør, og alt ble bra og jeg kunne sette meg i gyngestolen igjen. Trodde jeg.

Men slik ble det ikke, for der satt allerede Inger. Og hun så pokker så olm ut, og sa at nå Harald, nå er det faktisk på tide for oss at vi snakker ut om dette her. Ordentlig på alvor.

Så jeg gikk og satte meg i biblioteket i stedet, og tittet på treverkets årringer i skrivebordsplaten.

Jeg visste jo hva hun aktet å si: At kjernekraft, olje

og fertilitetsregulering hadde befridd henne fra kvinnekjønnets begrensninger og særtrekk, og skjenket henne frihet og likestilling.

Men hvorfor dreide tankene mine inn i et slikt merkelig spor? Dessuten var hun jo kjernekraftmotstander. Hvor var mine trygge, tidsriktige vurderinger? Og denne friheten ville hun bruke til å vokse som menneske, sette sine ideer ut i livet og gjøre yrkesmessige fremskritt (økonom, som jeg selv). Men vårt stagnerte ekteskap hemmet personlig vekst. Vi to hadde ikke mye mer å gi hverandre, vi hadde vokst i ulik retning og ekteskapets ramme begrenset annen sosial kontakt.

For øvrig var hun overbevist om at også jeg ville kunne ivareta de mulighetene den nye friheten tilbød.

Og lykkeligvis hadde vi jo ikke barn.

Men kanskje det var noe helt annet hun hadde tenkt å si denne gangen. Kanskje at hun rett og slett ikke elsket meg lenger. Eller kanskje at hun var forelsket i den innsmigrende og sannsynligvis biseksuelle Richard Johnsson. Hun hadde omtalt ham med en umotivert varme i stemmen.

For all del, jeg kunne selvfølgelig ha lyttet til henne. Og formodentlig gitt henne medhold i det meste, men jeg ville ikke hatt noe å tilføre hennes monolog.

Bare at jeg elsket henne. Men det hadde jeg jo allerede sagt, bare altfor sjelden. Så jeg betraktet treets årringer og noterte meg at den rødlig glansen til jakarandaen fikk innslag av grumsete gråbrunt.

De såkalte døde tingene i våre hverdagslige omgivelser, slik som tapeter eller skrivebordsplater, har en stille rytme i tilværelsen. Den som gransker tingene nye får følgelig ta det ganske rolig. Mine aktiviteter

innskrenket seg nå til måteholden tygging og svelging, med påfølgende toalettbesøk.

Paradoksalt nok syntes dette å virke aktiverende på omgivelsene. I løpet av perioden på cirka tre måneder, da jeg først og fremst betraktet skrivebordsplaten hjemme, hadde jeg et kvantitativt rikere sosialt liv enn noen gang tidligere i mitt voksne liv.

Inger var mye hos meg. Hun snakket så godt for seg i skilsmissspørsmålet at jeg bare kunne gi henne mitt tause bifall. Hva skulle hun trenge meg til?

Og hun inviterte stadig oftere gjester. Tryggve Holm tittet ofte innom og la etterhvert av seg sin ubehøvlede oppførsel. Noen ganger hadde han med seg sin kollega Ann-Louise, som var en flott dame.

Tryggves kamerat Torsten ble jeg derimot aldri nærmere kjent med, til tross for at han var med på samtlige av Tryggves besøk. Han var en statelig og kraftfull ung mann, men tydelig sjenert, for han holdt seg for det meste taus i bakgrunnen.

Christina Höckert var en fremtredende jurist som også beæret vårt hjem med sitt nærvær flere ganger. Hun diskuterte gjerne skilsmissejus, med hovedvekt på økonomi, og det er jo et nærliggende tema for en bankmann.

Men jeg følte meg ikke særlig opplagt for tiden, og derfor fikk vi aldri den helt nære kontakten. Damen var en ordentlig fagidiot, hun snakket aldri om noe annet enn skilsmisser.

Naboer og arbeidskamerater stakk ofte innom, særlig i begynnelsen, og til og med min vanligvis så opptatte sjef kom et par ganger. Han stilte seg overhodet ikke negativt til at jeg tok ut litt ekstra ferie og han foreslo til og med en liten permisjon.

Og selvsagt så kom jo alle Ingers venninner. De hadde mest tilhold i andre enden av huset, men kom alltid inn og klemte meg før de satte i gang å snakke. Og de snakket noe veldig. Så ut til å være i god form.

Ja sånn gikk nå dagene og ukene, og det var vel ikke direkte dårlige tider. Folk var påfallende vennlige mot meg, men jeg vet at jeg skuffet dem og jeg tror også at jeg innser hvorfor.

Jeg burde nemlig hatt mange flere problemer. Det oppsto alltid et slags tomrom i samværet etter en stund. De innledet med å vise vennskap og deltagelse og etterpå sto jeg for tur til å legge frem mine problemer. Presentere litt svartsyn, eller i det minste se alvorlig bekymret ut.

Jeg merket forventningene og forsøkte å være kreativ og introspektiv men klarte ikke å hente frem noe helsvart. Bare noe sånn passe blast, og jeg var heller ikke kapabel til å fabulere for å lette samværet. Så vi mistet vanligvis farten og pausene i deres enetaler ble stadig lengre.

Ofte ble det pinlig for dem, og jeg ville gjerne ha hjulpet dem i gang med passende bemerkninger, men fant ikke helt åpningene. Etterhvert minket det på besøkene og det var nok ikke unaturlig.

Men jeg ventet stadig på en spesiell besøkende. En kamerat som jeg ikke behøvde å treffe så ofte. Vi forsto hverandre likevel. Han fikk knekket nesebenet da vi sammen sloss mot Ytternäs-rämpens overmakt. Han hadde stukket av med jenta mi, men gjorde opp for seg ved å spandere lommevarm Jaloviina til vi spydde begge to i den kjølige vårkvelden. Vi hadde slitt samme skolebenk til klamheten lå som plasten rundt et stykke ost omkring våre liv. Da skulket vi og

fikk vår straff. Vi hadde i det store og hele handlet mer enn vi snakket sammen, men på grunn av det hadde vi en erfaringsbakgrunn som gjorde at vi kunne samtale. Kort konkret og uten for mange ord.

Det var ham jeg ventet på. Stille kom det sikkert til å bli da også, men neppe pinlig. Han ville ikke være særlig interessert i om jeg så svart eller stort sett grått på tilværelsen, om jeg var deprimert eller bare lat. Men etter en stund ville vi antagelig være i gang med noe, skifte olje på bilen, dra ut å fiske eller kanskje utsette Inger for en intensiv overtalelseskampanje for å satse videre på ekteskapet vårt. Kanskje ville vi åpne en flaske og tromme sammen et pokerlag.

Og på et eller annet stadium i denne prosessen ville vi kanskje finne det avgjørende argumentet for hvorvidt det virket fornuftig å intensivt granske tapeter og skrivebordsplater.

Muligens kunne man ikke gi et generelt svar på det spørsmålet, men da fantes det alltid andre interessante problemstillinger å drøfte. Hvis det ble tid til det.

Men han dukket aldri opp. Først var jeg svært skuffet over dette, men det hadde jo sin naturlige forklaring. Min kamerat med det knekte nesebenet eksisterte ikke i den sansbare verden og hadde heller aldri gjort det.

Det var snart bare doktor Holm og hans fâmælte kamerat som fortsatte å komme. Så her satt jeg da og stirret på skrivebordet. Omtrent som jeg gjorde i mitt arbeid i banken. Skjønt der hadde jeg vanligvis noen papirer med kalkyler eller lignende mellom øynene og bordplaten. Jeg hadde bare mistet styrefarten og satt stille i påvente av motivasjon.

Men det ville være løgn å påstå at jeg ikke hadde det kjedelig. Jeg hørte jo mine egne sukk rulle tungt gjennom rommet. Jeg lå både Inger, banken og samfunnet til last, og jeg skammet meg i den grad jeg orket.

Nå, men da var det vel bare å sette i gang? Barbere seg, vaske seg, ta en runde i trimløypa, sove ordentlig ut og gå på jobb etter et par dager.

Snakke ut med Inger og komme til klarhet i spørsmålet om ekteskapet vårt. Skulle vi gi oss selv en ny sjanse sammen eller finne en skånsom og fornuftig avslutning. Ja, sånn var det med den saken. «Nå, gutten min er det på tide med et skippertak» tenkte jeg, spyttet i nevene, slo håndflatene i bordplaten og ble sittende.

Men, nå var jeg like ved å bryte igjennom barrikadene og sette i gang. Jeg fortsatte å peppe meg opp, jeg hadde jo alle muligheter. Nytt hus, bare høvelig skatteteknisk belånt, en Volvo, en Toyota, en lovende aksjepott og penger på bok til nødvendige fornyelser. Ikke dårlig. Vi hadde gjort det bra, Inger og jeg. Synd å endre på et vinnerlag.

Kanskje jeg kunne få henne tilbake hvis jeg ble en ny mann? Hva om jeg snudde opp ned på hele min levemåte? Og dermed også hennes.

Jeg installerer boblebad ved siden av badstuen, ansetter hushjelp på heltid, bytter ut Toyotaen med en BMW, klipper håret og fornyer garderoben, kjøper parfymen og dyre kroppspfleieprodukter, begynner på treningsstudio og bygger opp en stilig, solbrun kropp og finner seriøse og kulturelle fritidsinteresser. Investerer i kunst kanskje.

På jobb var mitt comeback uproblematiske. Jeg var

velutdannet og gikk for å ha nese for aksjemarkedet. Som investeringskonsulent var jeg en del av bankens ryggrad. Jeg måtte bare bestemme meg. I morgen, tror jeg.

«Heller høre at strengen brister, enn aldri spenne sin bue» siterte jeg i et forsøk på selv suggerering. Men min oppsatte rehabiliteringsplan virket ikke som en ekte bue, for den fikk meg bare til å miste gnisten igjen. Hvis jeg nå hadde hatt noen. Knappt nok, egentlig. Kanskje i morgen.

Nå begynte den milde gråtonen igjen å vinne terreng i skrivebordets jakarandaplate, og mine studier av emnet viste en klar sammenheng mellom dette fenomenet og skumringens inntreden. Og mellom Ingers sinne og det blinkende hvite lyset som pleide å følge med.

Men hun viste seg stadig sjeldnere, og den gråsvarte fasen så ut til å bli lang og uavbrutt.

Jeg studerte denne syklusen av vekslende lysfenomener i runde etter runde, der den lyse delen syntes å utvide seg stadig mer.

Så en dag i mai kom jeg meg ut. Den statelige unge Torsten, som pleide å følge doktor Holm, kom med invitasjonen, og når han endelig tok til orde ytret han seg med slik tyngde at jeg fulgte med uten å reflektere over saken. Vår luften stakk ubehagelig i bronkiene og øynene rant av vind og sol. En nabo frue pirket i bakken med en jernbit på et skaft og i luften skvaldret en flokk fugler.

Det var befriende å søke ly og skygge i den kraftige mannens bil, og så dro vi til tingretten. Et behagelig kontor, med fint avstemt belysning, temperert luft og myke stoler.

Inger var også der, pluss en spinkel dommer med Helsingfors-tonefall, advokaten Christina Höckert og enda en advokat som satt ved siden av meg. Jeg kjente ham flyktig fra studietiden i Åbo, der han var kjent for en gedigen stupiditet og et like gedigent talent for å håndtere damer. Gjennom de tynne veggene på studenthjemmet der vi bodde, kunne man høre jentene liste seg til rommet hans om natten, for siden høylytt å bejuble hans prestasjoner til langt utpå morgenkvisten.

Jentene omtalte ham offentlig som «Goliat», selv om han var under middels høy. Han hadde gjenopptatt bekjentskapet med meg for en tid tilbake og i dag skulle han representere meg, meddelte dommeren.

Han meddelte også en hel del annet, men jeg klarte ikke å konsentrere meg på grunn av hans syntetisk knirkende Helsingfors-dialekt. Som så mange finlandssvenske intellektuelle var han nevrotisk stresset av å dyrke sitt dannelsesimage og språket hans falt til jorden like kunstferdig som dødt.

Erindringen om Goliats spenstige natteliv hadde i stedet bragt min konsentrasjon over til kjærlighetslivet. Til det kjærlighetslivet Inger og jeg hadde hatt. På den tiden tilværelsen fortsatt hadde farge, smak og utfordringer. Den gang kroppen hennes var like fascinerende som børsnoteringene og hennes respons var som et salg ved all time high. Noe av dette måtte da finnes fortsatt.

Jeg skrådde diskret over gulvet og foreslo hviskende inn i øret på henne at vi skulle dra hjem i sengehalmen, og la til noe om at jeg elsket henne. – Det bare glapp ut av meg, helt uanstrengt, trolig rett fra hjertet. Men hun avsto. Og stemmen var verken mild eller hes. Det

var trolig feil anledning. Jeg forflyttet meg tilbake til plassen min, noe dommeren for øvrig oppfordret meg til: «Jeg ønsker å gjøre herr Granit oppmerksom på at dette er rettssalen i Mariehamns tingrett og vi pleier å legge eventuell kurtise til dertil egnede lokaler. Vær så vennlig å returnere til Deres plass.» Hviskingen min var nok høyere enn jeg hadde tenkt. Tid og sted var også dårlig valgt.

Goliat hadde nok havnet på feil hylle i livet når han arbeidet her, det merket man på hans handlemåte. Han lå flere hestelengder etter Christina Höckert i innlevelsesevne og argumentasjonsteknikk.

De var ellers stort sett enige og i forlengelsen av det henviste begge til inngående samtaler med meg, men i et spesielt spørsmål kom det til konfrontasjon, og da slapp Christina seg løs. En lett rødme bredte seg i kinnene hennes, overleppen kruset seg og nesevingene vibrerte. Hun fikk liv i bevegelsene, hun hadde et talende kroppsspråk som virkelig fikk øynene mine opp for hvor spenstige ben hun hadde. At jeg ikke hadde lagt merke til det før! Tangoben. En liten splitt i skjørtet, litt høyere hæler og en melodi som La cumparsita med rytme og driv – og damen ville vært praktfull!

Dessverre dabbet temperamentet fort av. Goliat maktet ikke å gi henne svar på tiltale, han tenkte vel på tango. På grunn av Christinas tangoben fikk jeg ikke riktig med meg hva stridens eple var, men det gjaldt fordeling av eiendeler, og hun hadde vunnet en klar seier over Goliat. Og jeg heiet på henne.

Så var jeg altså skilt, og den alminnelige oppfatningen var at Goliat og jeg hadde gjort det særdeles

dårlig. At jeg nærmest var blitt flådd. Christina Höckert var tross alt spesialist på å forsvare kvinners rettigheter i rettssalen. Goliat på sin side var vel mer en spesialist på å oppfylle kvinners ønskedrømmer i sengen. Sammenlagt utgjorde de en fantastisk ressurs for traktens kvinner.

Jeg fikk i alle fall Volvoen og en temmelig fyldig bankkonto, mens Inger fikk huset, innbo og løsøre, aksjene og Toyotaen.

Jeg fikk også lov til å bli boende inntil jeg fant et nytt bosted. Men nå fikk jeg bare oppholde meg på gjesterommet, med egen inngang mot hagen. Måltider og samvær hørte ikke med blant mine goder, så jeg glodde på taklampen og levde på potetgull og sardiner.

Dietten gjorde magen urolig og avstedkom gassdannelse, noe som i neste omgang forpestet rommets atmosfære. Jeg ble avmagret og hadde så lite krefter at jeg knapt orket å vie meg til studiet av taklampen. Så da Inger til slutt kastet meg ut kom det nesten som en befrielse.

Jeg stappet noen klesplagg i en bag og tenkte igjen om hvilke andre personlige eiendeler som betydde mye for meg. Musikkinstrumenter, bøker, fiskeredskap, verktøy, jaktvåpen, treningsutstyr eller lignende. Men jeg eide ikke slike ting. Mine interesser hadde vært jobb og økonomi, og fritiden hadde gått med til forming og forbruk av vår høye standard.

Jeg rasket også med meg en liten radio for å kunne følge med på børsen og valutakursene.

Inger og jeg hadde tatt farvel over så lang tid at vi nøyde oss med en lett omfavnelse, «ha det bra nå da og hold kontakt.» Jeg søkte leppene hennes, men hun bød meg kinnet. Adjø.

Jeg gikk ned singelgangen, bort fra henne som hadde vært min hustru i fjorten år. Det var nesten som på film, men virkeligheten hadde den uglamorøse egenskapen at den manglet bakgrunnsmusikk. Vår avskjedsscene hadde ikke behovd mer enn en enslig fiolinist for å tilføres mer dybde og intensitet. Det ble bare tomhet og tristesse.

Jeg var ikke sint, ikke ulykkelig, følte ingen lettelse, jeg var bare småfrossen og trøtt. Nede ved bilen snudde jeg meg, men Inger hadde allerede gått inn. Hun viste seg heller ikke i noen av vinduene. Jeg kjørte av gårde. Sakte og planløst. Hadde ikke kjørt bil på tre måneder. Det krevde konsentrasjon og jeg ble sliten, nesten uvel.

Underlig at jeg ikke hadde fundert på hvor jeg skulle gjøre av meg. Tid til å tenke hadde det jo vært rikelig av. Jeg måtte vel ta en beslutning. Ta inn på hotell? Reise bort? Gå på restaurant og drikke meg full? Det kunne da ikke være så arbeidskrevende og penger hadde jeg nok av. Jeg kunne gå til et reisebyrå og la dem ta seg av det hele. En reise til et hotell der jeg kunne drikke meg full. Et titalls glass burde holde for meg som var uvant med sånt. Det kunne da ikke være så slitsomt.

Men nå syntes det å dukke opp et mer akutt anliggende som jeg måtte ta stilling til først: En møtende bil og jeg var havnet på kollisjonskurs, det var like før den store smellen. Vi kom til å frontkollidere og det var åpenbart jeg som i distraksjon hadde skjenet over mot venstre kjørebane og hensatt oss i en situasjon hvor handling var påkrevet.

En unnamanøver måtte det bli, det forekom meg ganske åpenbart. Men skulle jeg velge en bråbrems, en venstresving opp på gressmatten langs alleen eller en høyresving tilbake til min egen kjørebane? Alle alternativer hadde sine ulemper. Venstresvingen ville gå over en skarp fortauskant og innebære risiko for sammenstøt med trær. I høyresvingalternativet var det på den annen side ikke tid til å kontrollere trafikken bakfra, og i bråbremsalternativet var det tidspress som fikk meg til å tvile; ville jeg rekke å få stoppet bilen? Etter å ha stått stille i tre måneder kunne det være et belegg på bremseskivene som forringet bremsevirkningen. Tross alt var det i dette tilfellet kanskje viktigere å handle raskt enn å finne den absolutt korrekte handlemåten.

Ja, sånn var det nok, hurtighet fremfor alt. Ikke rom for tvil her, kanskje en høyresving var det minst risikable?

Jeg hadde beslutningsunderlaget nesten ferdig bearbeidet da det plutselig skrek i svidd gummi mot asfalt og noe stort, rødt feide forbi min høyre side. Bak meg tutet det nå intenst. Den andre sjåføren hadde tydeligvis besluttet å ta en venstresving.

Nåvel, da behøvde ikke jeg å foreta noen hastemanøver. Jeg vendte tilbake til høyre kjørebane og etter en stund bestemte jeg meg for å parkere. Jeg var nok en fare i trafikken.

Jeg fant en parkeringsplass nede i Østre havn, ved seilforeningens gjestehavn, la ned seteryggen i Volvoen, lukket øynene og sovnet.

De siste månedene hadde jeg bare slumret sittende i stolen, og mere sjelden liggende oppå sengeteppe. Nå, etter dagens prøvelser, sovnet jeg desto dypere.

Til å begynne med drømmeløst og vederkvegende, men på morgenkvisten innhentet drømmen meg igjen. Ekkel som vanlig.

Jeg satt i bankens representasjonsbadstue sammen med to–tre finner. Noen størrelser fra hovedkontoret i Helsingfors som var fryktinggydende gode til å ta badstubad. Ovnene var rødglødende og det buldret i skorsteinen.

Som yngstemann i storfint selskap torde jeg ikke være nonchalant med påkledningen, derfor badet jeg ikledd dress og slips. Til å begynne med gjorde heten at det ulmet i jakkeslagene, som truet med å ta fyr, men litt etter litt ble gløerne kvalt av kroppens eget sprinkleranlegg: Svetten flommet slik at dressen ble som en oppvaskfille. Veide minst tjue kilo og klistret meg fast til badstubenken.

Selveste direktør Heikki Paloheimo la på mer ved, trekken fikk det til å plystre i pipa og ovnen sto og ristet på sokkelen så stenene tuet med å sprette ut av holderen. Löyly¹⁾–vannet fordampet med et hett pust en halv meter før det traff ovnen. «Prima varme», sa Heikki. «Het som Kotka–Hilkkas kyss.»

Øl og latter. Jeg innså plutselig at det var en helt annen etikette som gjaldt her enn i direksjonsrommet i banken. Jeg burde nok få av meg dressen. Men med en voksende følelse av klaustrofobi innså jeg at det allerede var for sent. Slipsknuten satt bom fast i fuktigheten og den våte varmen hadde fått ulldressen til å krympe så den satt som et pølseskinn rundt den svette kroppen min. Uavtagbar, kvelende.

Jeg kom til å tenke på lamaenes Tibet, der man ikke praktiserte dødstraff, men i stedet kunne sy en

1) Löyly = badstuebadingens ånd

synder inn i en våt skinnsekk og legge ham i solsteken. Da var det ikke lamaene, men det krympende skinnen som var bøddel.

Var dette en tilsvarende finsk metode for å bli kvitt en brysom bankdirektør? «Mer Löyly», sang Paloheimo, «nå skal vi nok få Ålands-Harald til å lette på slipset i hvert fall.» Det ville absolutt jeg også, men slipset satt som et halsjern ved garrottering. «Puukko», fikk jeg kvinket ut av meg og pekte skjelvende på slipset mitt. «Puukko, kapp det av, få det vekk!» Alle direktørene bar som eneste bekledding hver sin flotte sigøynerkniv i et belte rundt den fyldige midjen. Han som satt nærmest dro nå smilende frem sin kniv, skar seg først en bit saltpølse og kappet deretter slipsknuten min med ett eneste hugg. Ah, luft! Jeg peste som en rasende, men luften var tappet for oksygen. Ovnene hadde sugd i seg alt sammen. Jeg måtte ut, ut! Jeg våknet klynget til bildørens innside, badet i svette.

Jeg hadde åpenbart sovet tungt, for det måtte være morgensolen som spilte seg i Slemmernes blinkende vann og forvandlet bilen til en ovn.

Jeg sveivet ned sidevinduene, dro av meg de våte klærne og la meg til avkjøling i trekken. Sovnet på nytt. Jeg var tydeligvis mer utmattet enn jeg var klar over.

Jeg sov nok til langt ut på formiddagen, for da jeg våknet var der en liten folkemengde samlet rundt bilen. «Niklas, Oskar, kom her med en gang, mannen er full!» hørtes en brydd kvinnestemme med undertrykt irritasjon.

«Han har jo stå», fniste en fascinert pikestemme. «Ti stille med deg, jentunge!» Og mannsstemmer hvisket: « Det er jo Harald, for faen.»

«Hvilken jævla Harald?»

«Jo, han aksjespesialisten i banken vet du, han med den kåte kjerringa.»

«Hun som står i med Richard Johnsson?»

«Det skal altså være Harald Granit?»

«Javisst faen er det ham.»

«Stakkars jævel, men han pleier vel ikke gå på fylla?»

«Vi burde legge noe over faenskapet i hvert fall. Det der ser jo for jævlig ut.»

Jeg begynte å fatte at det var meg man snakket om og slo opp øynene. Joda, det var nok om meg. Naken, flatt på rygg for åpne vinduer i formiddagssolen og med bådhavnens spaserende i ring rundt bilen. Og som prikken over ien, ganske riktig en praktfull ereksjon. Jeg vinket og smilte til forsamlingen, som kaklende gikk i oppløsning.

Mine forestillinger om seiling og båtliv har alltid vært at det er et usedvanlig dyrt levesett – og i tillegg vått, trangt og ubekvemt. Likevel endte jeg opp med å kjøpe meg seilbåt.

Straks jeg fikk ålet meg inn i mine fortsatt våte klær, forlot jeg kjøretøyet med den største diskresjon. Folk hadde trukket seg bort fra bilen, men sto fortsatt og glodde åpenlyst. Jeg begynte visst å se så nedkjørt ut at man ikke behøvde å legge skjul på sin nysgjerrighet.

Det ble min første spasertur, ja egentlig min første fysiske aktivitet overhodet, på cirka tre måneder. Det ble snart både trettende og trist. Hvorfor skulle jeg i det hele tatt gå?

Nei, jeg ville heller sitte i ro – men hvor? Bilen var for varm og brygga og parken altfor folksomme.

Kanskje i en båt, dersom jeg fant en som var tom. Disse moderne båtene så jo temmelig behagelige ut. Omtrent som campingvogner, og de så ut til å være solid knyttet fast til land. Men de var enten bemannet eller låst. Jeg hadde bistått ved finansieringen av flesteparten og visste at de var urimelig dyre. Banken hadde sett seg nødt til å gjennomføre opptil flere tvangssalg når folk mistet styringen på renter og avdrag.

Ved enden av brygga lå det faktisk en båt med åpne kahyttedører. Visselig en nokså rufsete gammel sak, men når jeg kikket inn så det ganske innbydende ut. Litt lavt under taket og altfor smale senger var det så klart, men jeg hadde jo tenkt å søke ro og fred bare for en stund.

Jeg kontrollerte at tauene til land så sterke ut og gikk ombord. Ingen var hjemme og jeg prøvde en seng. Madrassen var for tynn, og en innstengt dunst sivet ut fra teppet, men temperaturen var behagelig og bølgeskvulpet mindre forstyrrende enn ventet.

Jeg lå og tittet på en krokete trebjelke i taket, til den tonet ut i mørket. Ja, sånn gikk tiden. Iblant flommet lyset over bjelken og iblant forsvant den. Noen ganger tok jeg mat fra et skap innenfor døren. Så nå var jeg en tyv også, kanskje til og med innbruddstyv, selv om døren sto åpen?

Jeg hadde blitt fraskilt, blotter, formodentlig dranker og innbruddstyv i løpet av et par døgn. Og alt sammen bare gjennom å sitte eller ligge taus og stille.

Jeg har antydnet dette tidligere: En sånn livsstil innebærer ikke hundre prosent konsentrasjon på å betrakte saker og ting. Tvert imot. Tankene flakker

hit og dit, rastløse og flyktige. Blikket fester seg bare tilfeldig på noe og fortsetter mekanisk å registrere. Men tankene er så løsrevne og registreringen så vedvarende at det likevel er denne som dominerer opplevelsen.

En slik kropp som min, som indikerer en helt nedsløvet hjerne, er kanskje i virkeligheten et resultat av stress i tenketanken. Selv om det føles som sløvhet, det må jeg tilstå. De flyktige tankene er så grunne. Finner ikke feste, berører ikke.

Så, der lå jeg og stirret, inntil en meget ung mann med et sympatisk utseende viste seg i døren og sa: «Hva i huleste helvete gjør du her?»

Det var et vrient spørsmål, og han fikk god tid til å skjelle meg ut mens jeg lette etter et fornuftig svar.

Rent konkret var svaret enkelt: Jeg stirret i taket. Men jeg forsto jo at han forhørte seg om min hensikt med denne sysselen, samt formodentlig også med hvilken rett jeg bedrev den i akkurat hans båt. Og da var ikke svaret gitt. Mannen gjorde dessuten et så rettfrem og sympatisk inntrykk at jeg ville gi ham et skikkelig og uttømmende svar på spørsmålet.

Så jeg funderte videre mens han ga meg så hatten passet og jeg noterte meg at han flere ganger nevnte både navnet og yrket mitt. Men dette var jo i en småby, alle kjente til hverandre.

Raseriet kjølnet etterhvert hos den unge mannen, men jeg hadde fortsatt ikke lykket i å formulere et akseptabelt svar på hans innledende spørsmål. Min taktfølelse krevde at jeg i det minste sa noe.

«Jeg trengte bare å hvile meg litt. Få litt ro rundt meg, hadde ikke noe annet sted å gjøre av meg.» Stemmen min var rusten av mangel på bruk.

«Og så tok du bare den første ulåste båten – tror du at du eier hele havna bare fordi du er rik? Du kunne i det minste ha spurt først.» Han hadde rett, jeg burde ha ringt og spurt. Men jeg visste jo ikke hvem sin båt det var. Og fantes her en telefon? Og hva het mannen? Han betraktet meg mens jeg selv-kritisk funderte over låneatferden.

«Men du – dette er ikke all verden. Du har likevel bare sovet her. Og», han veide ordene et øyeblikk, «jeg har jo hørt at du har hatt det litt vanskelig i det siste.» «Vanskelig?» «Ja, skilsmissemis og alt det der. Søsteren min fortalte at du var temmelig langt nede.» Nå gikk et lys opp for meg. Jeg gjenkjente ham. Broren til Gun Axelsson.

«Stilig dame, din søster,» sa jeg. Jeg hadde «hatt det vanskelig og vært temmelig langt nede», sa han. Var slik det lå an?

Ja, tilværelsen hadde artet seg annerledes en tid, det var helt klart. Men hadde jeg da tidligere «hatt det lett og vært temmelig ovenpå?» Var det normalt? Han så grunnende på meg.

«Du kan forså vidt bli her en stund hvis det virkelig er det du vil. Men ikke særlig lenge, for jeg holder på å selge.»

«Hva koster den?»

Vi ble begge like overrasket over at jeg plutselig hang med i svingene.

«Tja, jeg vet ikke helt. Jeg hadde tenkt å sette inn en annonse og selge til høystbydende.» Han trakk på skuldrene. «Båten er jo gammel og medtatt, men en hendig mann kan nok få skikk på den.»

«Bytter du den mot en bil?»

Igjen overrasket jeg oss begge.

«Mener du alvor? Hva for slags bil?»

«Volvo 740 Den står bak restauranten, mørk blå.»

«Men for svarte, det er jo dyre kjerrer – du fatter vel at en slik båt går betydelig billigere i dag. Det er bare noen få entusiaster som vil ha trebåter – entusiaster virker alltid å være fattige av en eller annen grunn. Men jeg kan jo alltid gå og kikke på den. Hvilken årsmoell er det forresten?»

«Jeg kjøpte den i fjor. Her – ta nøklene og kjør en runde. Den går veldig bra.» Han tok nøklene og gikk.

Jeg følte meg nesten entusiastisk. Gikk denne forretningen i orden ville jeg få bli. Jeg ville ikke behøve å forlate kahytten en gang før selve transaksjonen. Gutten trengte vel en salgsmelding for omregistrering, men den kunne jeg underskrive her.

Ja, han virket helt klart interessert i Volvoen. Jeg forsto at det eneste som holdt ham igjen var samvittighetskvaler ved å lure meg. Å utnytte det han omtalte som at jeg «hadde hatt det vanskelig og vært langt nede», eller hvordan det nå var.

Jeg måtte nok overbevise ham om at jeg var en sann trebåtentusiast som han hadde omtalt, da fikk båten høyere verdi og forretningen kunne bli moralsk akseptabel.

Han var tydelig uvant med å gjøre forretninger, så jeg måtte nok hjelpe ham i gang med litt kyndig trebåtprat.

«Javisst var det en forbasket fin bil», innledet han da han var tilbake. «Jada, den er så bra som bare det. Men denne båten er jo faktisk også veldig interessant – jeg passet på å ta den litt nærmere i øyesyn nå som jeg vet at den er til salgs. Fine linjer i skroget og trevirket ser ut til å være i god stand. Hva er det

slags motor i den?» Han så forbauset på meg. «Næhmen, den har ikke motor.»

«Mener du at det er en seilbåt?» glapp det spontant ut av meg, og jeg innså straks at det var fruktesløst å prøve seg videre i rollen som sakkynndig entusiast.

Det var heller ikke nødvendig. Han var så henrykt over muligheten til å kjøre Volvo at han var beredt til å gå på akkord med sin forretningsmoral. Vi slo til og signerte papirer og han lovet å gå tilbake på handelen dersom jeg angret innen en ukes tidsfrist. Det var en uvanlig mann. Han ga meg også alt av utrustning ombord, inkludert et anselig forråd av hermetikk, øl og brennevin.

Så begynte han å opplyse om båtens data, egenskaper og tilstand, men min eksepsjonelle aktivitet den siste timen hadde tæret sånn på kreftene at jeg sovnet i køya mi.

Jeg rakk i alle fall å oppfatte at båttypen het koster, at den var drøyt åtte meter lang og bygd i eik. Stort sett i god stand, men et bord begynte å bli betenkelig mykt. Det syntes ikke jeg var all verden, i verste fall kunne jeg spise på en omvendt kasse dersom bordet raste sammen. Og omtrent på det tidspunktet sovnet jeg.

Så var jeg blitt skipper, og denne nye identiteten pigget meg opp en del. Jeg gikk i blant ut i det åpne rommet bak kahytten. Omkring meg lå store prektige plastseilbåter, turistsesongen var i gang og det var et mylder av mennesker der. Mastene deres var tydeligvis fremstilt av metall som skramlet og klingret når de ulike mastesnorene slo i vinden. De buldret også svært med motorer, radio- og TV-apparater, telefoner

og diverse elektroniske dingser, hvilket bidro til å gjøre konversasjonen ganske høyløst.

Båtene lå mer tett pakket enn i et parkeringshus, så jeg kunne ikke unngå å høre hva som ble sagt, eller skreket, rundt meg.

Jeg besluttet å dra nytte av dette gjennom å forsøke å snappe opp litt om båter og seiling. For mannskapene besøkte hverandres båter flittig og naturligvis gikk praten om salte seilaser.

Først skjenket man opp en pjoletter og snakket en stund om hvor deilig det var å komme ut i den frie, ville naturen og kunne legge bak seg hverdagens kjas og byens larm. Så gikk man over til hvor mange nautiske mil man hadde klart å tilbakelegge og hvor mange flere man skulle rekke over på resten av ferietiden. Forutsetningen for å få flyt i dette var åpenbart at formålstjenlige servicestasjoner, marinaer heter det på sjømannsspråk, lå høvelig tett langsetter leden, og at disse hadde tilstrekkelige ressurser til å vederkvege utslitte sjømenn og betjene deres avanserte farkoster. Parkeringsavgiftene var høye og derfor regnet man detaljert ut hva man kunne få igjen for det hele.

Men det var nå engang ferie og man elsket den enkle tilværelsens utfordringer, så man lo galgenhumoristisk av forsakelser og faderer som kunne ha ødelagt ferien for sartere folk på land.

En hadde kommet ut for en seig Kapteins-biff på en uterestaurant, en annen hadde handlet i en butikk som manglet deodorant i sortimentet og en hadde bæsjet på et toalett der papiret var altfor grovt. Sistnevnte følte dog at den galgenhumoristiske latteren satte seg fast i halsen: «Man kunne jo bli så

i rumpen og i tillegg få infeksjon, for det var ikke spesielt rent der heller.»

Nå var det tid for litt småvarmt til aftens, så fruene måtte styre litt med å varme den ferdiglagde, frosne maten i ovnen. I mellomtiden lot skipperen dieselen jobbe for å dekke strømforbruket.

Etter bespisningen, og etter at skipperen hadde kontrollert amperemeteret, fikk motoren brumme videre og man serverte nye pjoftere.

Disse faktorene medvirket til at lydnivået på samtalen ble ytterligere forhøyet. Så hvis jeg nå syntes at jeg hadde tilegnet meg dagens kvantum av seilekunnskaper og trakk meg tilbake til kahytten, så trengte lyden også dit inn.

Og bra var det, for man kunne høre på tonefallet i samtalen at det var nå de kom til saken. Til seilingens innerste vesen, til det om fikk dem til å holde ut i dystre, slitsomme vintermånedene og ga tilværelsen mening i noen intensive sommeruker, nemlig alle dingser som kunne finnes ombord. Ja, som åpenbart måtte finnes ombord, og deres antall, yteevne og tekniske raffinement syntes å være avgjørende for hvor vellykket ferien ble. Det fantes et ubegrenset utbud av slik utrustning med forlokkende utenlandske navn og iboende saltstenket tiltrekningskraft. Utover dette var de helt klart avgjørende for skipets muligheter til å ta seg frem mellom servicestasjonene, samt for besetningens trivsel og sikkerhet under de strabasjose ferdene.

Selve båten syntes også å inngå i dette komplekse feriemaskineriets utskiftbare komponenter som ubetinget måtte holdes up to date, dersom man ikke ville tape livskvalitet.

Nye båtmodeller og trender ble nøye drøftet, der kvinnene ivaretok komfortkonseptet og mennene det tekniske konseptet – i alle fall omtalte man det gjerne som konsept.

Båtens egenskaper i sjøen la man naturligvis stor vekt på, men disse krevde ingen diskusjoner eller bedømming heretter. De fantes oppsummert og beregnet i noe som kaltes Lys-tall og anga seilegenskapene med en desimals nøyaktighet.

Jeg gjorde meg noen refleksjoner om min egen båt. Ingen motor, ingen elektrisitet, troligvis ikke noe Lys-tall, og fremfor alt, en skrikende mangel på apparater i kjøkkenet, i kahytten, på dekket og oppe i masten. Og så var den jo alt for liten.

Den var med stor sannsynlighet umulig å seile, og dersom det tross alt lot seg gjøre, så innebar nok det en vantrivsel som grenset til pine for den som utførte bedriften. Fjernt fra naboenes nytelsesfylte naturopplevelser. Dessuten kjente jeg verken til hvor servicestasjonene lå eller traseene mellom dem, hvilke man foretrakk å kalle farleder. Det var nok flaks at jeg ikke hadde tenkt å bruke båten til seiling.

Med nattens siste pjofter i hånden, når kvinner og barn hadde krøpet til køys, kom kanskje mennene inn på den barske delen av livet ombord. Utvekslet erfaringer om havets farer. Tåke, vind, mørke, motorfeil, mangelfulle apparater og kranglete telefoner.

Det kunne være hardt i blant, men man trengte av og til å komme bort fra den behagelige tryggheten og måle krefter med elementene. De kunne snakke om hvordan de noen ganger besøkte hva de kalte «naturhavner» – havner som manglet både service-

stasjon og organisert parkering. Der kunne alt hende. Hvis for eksempel strømmen tok slutt var det ingen steder å sette i batteriladeren. Man måtte ikke glemme å holde motoren i gang for å lade batteriene. Konsekvensen kunne bli strømrasjonering.

Men når anløp i naturhavn ble utført på velorganisert vis, så fikk man også et drømmebilde som bakgrunn for feriemaskineriet. Det faktum at man ofte kunne se titalls båter samtidig i enkelte naturhavner indikerte jo allerede dette. Tross alle farer. Jeg forsto ikke hva som drev dem.

Antakelig måtte man oppleve dette selv for å forstå – og det hadde jeg ingen planer om.

Jeg bare lå her i båten, inntil videre. Men det hadde jo allerede vist seg hvilken mektig generator denne stilleliggingen utgjorde med hensyn til å utløse aktivitet.

En dag fant jeg meg glanende på tauet som gikk mellom båten min og den flytende bryggen. Det var festet i en jernring på betongflåten, med en knute som ikke så ut til å være særlig vrien å løse opp. Dette skal visstnok være kjennetegnet på en sjømannsmessig knute.

Knuten var laget av havnevakten da han flyttet båten min til utsiden av flåten. Først hadde han anmodet meg om å flytte den selv, siden beordret meg til det. Men det ble ikke noe av, selv om jeg hadde forståelse for hans ønske. Turistene vellet inn og han hadde bruk for hver kvadratmeter av parkeringen. Det ble som et flytende marked i Kolkata, dog desinfisert, plastinnpakket og parfymert. En bilparkeringsplass oppnår aldri samme belegg, for der

må man jo ha et visst mellomrom for å få opp dørene. Her la man bare små, harde plastputer mellom skrogene og stuert havna full.

De andre skipperne støttet også havnevakten i spørsmålet om min forflytning, for plastikkputene tok opp farge og kanskje skitt fra min båt, og avsatte siden stygge flekker på båtene deres.

Så vakten omplasserte meg til utsiden og der fantes det faktisk rom for et visst privatliv. Naboenes motorer og elektriske dingel-dangel holdt nå et par meters avstand, og hvis jeg bare lå med en pute over hodet, så kunne jeg også stenge ute deres saltstenkede konversasjon. Jeg kjente at jeg ønsket det innimelom, jeg hadde fått en aldri så liten overdose.

Men her dukket det opp et nytt problem. Det dundret, skvalpet og stinket eksos og olje. Nå, det var ikke problematisk til å begynne med, jeg har alltid trivdes i storbymiljø med liv og røre rundt meg. Men hjemmet mitt vil jeg gjerne ha et stykke unna de mest trafikkerte strøkene, og dette var som å bo i en rundkjøring. Og dessuten i et hus som mangler lyd-isolering og ventilasjon, og som er så dårlig bygget at det svaier voldsomt hver gang en bil passerer.

Så elendig bygger vel ingen, men slik var det her. Jeg måtte gå ut og finne en forklaring, og sammenhengen var klar allerede etter noen minutter.

Motorbåter over alt. Jeg tror de fortsatt kalles motorbåter: Campingvognlignende flytelegemer, trolig utrustet med panservognmotor. Enkelte brølte forbi i rasende fart og laget digre kjølvannsbølger, andre gravde seg frem med nesen som plog og prompende motor. I lav fart var de åpenbart vanskelige å manøvrere og motorene gikk urent og spydde ut røyk.

Båter gikk inn og båter gikk ut. De kjørte testrunder og lå på parkeringsplassen og justerte motoren. Familier nærmet seg hysteriets rand ved utførelsen av uforholdsmessig krevende parkeringer og femtiåringenes guttefjes lyste opp når de fikk gi gass.

Og vannet skvalpet og røyken hang tung mens oljen duvet på overflaten.

Jeg hadde notert meg at det pågikk en debatt om noe man kalte muskelbåter og deres fremferd, men ikke ante jeg at disse allerede utgjorde bortimot nitti prosent av bestanden. For det var akkurat slik de ble beskrevet i debatten; store, bråkete og raske.

Jeg hadde trodd at de var fåtallige, men debatten må ha dreid seg kun om en liten andel av armadaen og ikke hele bunten. Kanskje de grelleste, de som spydde ut mest eksos, eller de største. Men det virket som hårkløveri, i hvert fall fra mitt perspektiv. Alle oste, buldret og gravde opp bølger, med bare marginale forskjeller i knop og desibel. De resterende ti prosentene var raske joller med påhengsmotor som hvinte og jaget på kryss og tvers. Men de virvlet i hvert fall ikke opp støv.

Jeg forsøkte å innstille meg på å nyte støvfriheten, men lyktes ikke helt, og det var da jeg begynte å studere fortøyingstauet. Knuten på brygga så altså ikke helt umulig ut, og i andre enden var det et lignende tau som var dratt ut til en flytende plastgjenstand og fastknyttet i den. Den knuten lå noen meter ut i vannet og var vrien å se eller nå, men jeg hadde snart utarbeidet en strategi også for det problemet. Den flytende plastgjenstanden var sikkert godt festet i sjøbunnen – det måtte rimeligvis være dennes oppgave å holde hele ekvipasjen på plass. Men om jeg klarte å løse opp

knuten inne på brygga, så burde det være mulig å dra båten langs det andre tauet til man nådde knuten. Og hvis jeg lyktes å løsne også den, så kunne jeg ikke skjønne at det var noe annet som holdt oss fast.

Kunne det være så enkelt at hjemmet mitt satt fast i Mariehamn med kun to tau? Og siden? Vinden var svak og lot til å gå skrått ut fra brygga i retning mot høyre, og båten burde vel følge vinden? Bort fra bråk og eksos.

Det kunne være verdt et forsøk. Men først trengte jeg å hvile meg litt.

Det gikk nok et par dager. Min handlingslammelse bredte seg videre, la seg som fysisk fornembare gjørmepopper i nervebanene fra storhjernen til muskulaturen. En eventuell beslutning om å handle krevde en anstrengende viljesakt for å presse en ordre gjennom gjørma og frem til de berørte musklene.

Og det var kanskje ikke noe merkelig ved at maskineriet hadde gått i stå, slik som jeg hadde levd. Eller snarere ikke levd, og stilt alle menneskelige aktiviteter i bero.

Det merkelige var at motivasjonen som var nødvendig for å begynne å ruske opp, eller i det minste å gjennomføre en enkelt handling, var så fjerntliggende. Jeg hadde ikke engang klart å fatte en beslutning om en unnamanøver da jeg nylig var nær ved å frontkollidere med den røde bilen i Storagatan. Enda mindre beslutningsdyktig var jeg i saker av mindre akutt karakter. Det overrasket meg. Tidligere hadde handlinger og beslutninger bare ligget der, kommet av seg selv uten bevisst tankebesvær. Og jeg kan ikke si når besværlighetene begynte, de kom bare smygende. Kjentes som en ny form for sløvhets eller tretthet.